

அகில பாரத சங்கர ஸேவா ஸமிதி வெளியீடு

॥ ச்ரி: ॥

"एषा शंकरभारती विजयते निर्वाणसौख्यप्रदा"

ஏஷா ஸங்கரபா⁴ரதீ விஜயதே நிர்வாணஸௌக்²யப்ரதா³

श्रीजगद्गुरुग्रन्थमाला

ஸ்ரீஜக³த்³கு³ருக்³ரந்த²மாலா

॥ ब्रह्मानुचिन्तनम् ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

ஸ்ரீ வாணவிலாஸ் பிரஸ்

ஸ்ரீரங்கம்.

1962

॥ श्रीः ॥

॥ ब्रह्मानुचिन्तनम् ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

ஸ்ரீ சங்கரபகவத்பாதாசார்யர் அருளியது.

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம் என்ற 29 சுலோகங்கள் கொண்ட இச்சிறியபிரகரணத்தில் ப்ரஹ்மஸாக்ஷாத்காரம் அடைந்தவன் தன்னை எவ்வாறு எண்ணிக்கொள்வான் என்பதைக்கூறும் முறையில் ஞானியின் அநுபவத்தைக் காட்டுகிறார். அதாவது ஆசார்யாள் தனது ப்ரஹ்மானுபவத்தை நன்கு வெளியிடுகிறார். தேஹாதிகளைக் காட்டிலும் வேறான ஆத்மாவே ப்ரஹ்மம் என்று கூறி அத்வைதமான அந்த ப்ரஹ்மத்தின் லக்ஷணங்களையும் குறிப்பிட்டு பிரமாணங்களையும் காட்டுகிறார். ஞானம் வரப்பெறுதவர்களும் கடைத்தேற உபாயங்களைக் கூறுகிறார். அந்த ஞானத்திற்கு ஸாதனமான ஸகுணமூர்த்தி த்யானத்துடன் முடிவடைகிறது. குருவின் உபதேசம் பெற்றபின் ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபத்தைச் சிந்திக்கவேண்டிய விதத்தைக்காட்டுவதாலும் 26 வது சுலோகத்தில்

इति ब्रह्मानुचिन्तनम्

இதி ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

(இதி ப்ரஹ்மானுசிந்தனம் - என்பது ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்) என்று காணப்படுவதாலும் இந்நூலுக்கு ப்ரஹ்மானுசிந்தனம் என்ற பெயர் ஏற்பட்டிருப்பதாகத் தெரிகிறது. அர்த்த ஞானத்துடன் இதை பாராயணம் செய்து வந்தாலும் க்ரமமாக சிரேயஸ்ஸை அடையலாம்.]

(அவதாரிகை) ப்ரஹ்ம ஸாக்ஷாத்காரம் அடைந்த தத்வ ஞானி ப்ரஹ்மத்தை ஸ்வஸ்வரூபமாக அநுஸந்தானம் செய்யும் முறையைச் சொல்வதற்காக முதலில் முக்தனின் லக்ஷணத்தைக் கூறுகிறார்:

अहमेव परं ब्रह्म वासुदेवाख्यमव्ययम् ।

इति स्यात् निश्चितो मुक्तो बद्ध एवान्यथा भवेत् ॥ १ ॥

அஹமேவ பரம் ப்ரஹ்ம வாஸுதே³வாக்²யமவ்யயம் ।

இதி ஸ்யாத் நிஸ்சிதோ முக்தோ ப³த்⁴ ஏவான்யதா² ப⁴வேத் ॥ 1 ॥

वासुदेवाख्यं

=

வாஸுதேவர் என்று பெயருள்ளதும்,

वासादे³वाक्²यम्

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

अव्ययं	=	அழிவற்றதுமான,
अव्ययम्		
परं ब्रह्म	=	பரப்ரஹ்மமானது,
परम् पंरह्म		
अहमेव	=	நான் தான்,
अहमेव		
इति	=	என்று,
इति		
निश्चितः	=	உறுதியான ஞான முள்ளவன்,
निश्चितः		
मुक्तः	=	முக்தனாக,
मुक्तः		
स्यात्	=	இருப்பான்,
स्यात्		
स्यात्		
अन्यथा	=	இந்த ஞானம் இல்லாவிடில்,
अन्यथा		
अन्यथा		
बद्ध एव	=	பத்தனாகவே (ஸம்ஸார பந்தத்தில்
बद्ध एव		
पंत्तं एव		அகப்பட்டவனாகவே),
पंत्तं एव	=	இருப்பான்.
भवेत्		
पवेत्		

உலகில் யாவரும் சரீரம், இந்திரியம், மனம் முதலியவைகளை தன் ஸ்வரூபமாக எண்ணுகிறார்கள். சிலசமயம் அவை தன்னுடையவை என்றும் நினைக்கின்றனர். இரண்டுவிதத்திலும் அஹங்கார - மமகாரமூலம் சரீராபிமானம் வேறுவாழ்விருப்பதால் சரீரத்தையொட்டி ஏற்படும் இன்ப துன்பங்களை மாறி மாறி அனுபவித்துக்கொண்டு ஸம்ஸாரிகளாக, விடுபடாதவர்களாகவே இருக்கின்றனர். சரீராபிமானமிருக்கும் வரை பத்தர் (கட்டுப்பட்டவர்) தான். எப்பொழுது ஆசார்ய உபதேசத்தால் சரீராபிமானம் நீங்கி, நான் சரீராதிகள் அல்ல, இவை என்னுடையதும் அல்ல, நான் ஸச்சிதானந்தமான ப்ரஹ்மம் என்ற ஞானம் ஏற்பட்டு உறுதிப்படுகிறதோ, அப்பொழுது ஸம்ஸார பந்தம் நீங்கிவிடுகிறது. உலக விஷயங்களால் ஸுகமோ துக்கமோ அவனுக்கு ஏற்படுவதில்லை. அவன்தான் முக்தன்.

இங்கு

'वासुदेवाख्यं, अव्ययं

'वासाधेवाक्यम्, अव्ययम्

(வாஸுதேவாக்யம், அவ்யயம்) என்ற இரு பதங்களாலும், ப்ரஹ்மத்தின் லக்ஷணம் கூறப்படுகிறது.

वासयतीति वासुः दीव्यतीति देवः

वासुश्चासौ देवश्च वासुदेवः

வாஸயதீதி வாஸு: தீவ்யதீதி தேவ:

வாஸுஸ்சாஸௌ தேவஸ்ச வாஸுதேவ:

வாஸு என்ற பதத்திற்கு எல்லாவற்றையும் வஸிக்கும்படி செய்பவர், இருக்கும்படி செய்பவர் என்பது பொருள். அதாவது எல்லாவற்றிற்கும் ஸத்தையைக் கொடுப்பவர். ஸத்தானபொருள் ஒன்றே. ஆகவே, **वासु** (வாஸு) என்ற பதத்தால் 'ஸத்' என்னும் ப்ரஹ்மலக்ஷணம் கூறப்பட்டது **देवः** - (தேவ:) என்பதற்கு பிரகாசம் உள்ளவர் என்று அர்த்தம். அதனால் 'சித்' என்னும் லக்ஷணம் கூறப்படுகிறது. தான் ப்ரகாச ரூபமாக இருந்துகொண்டு எல்லாவற்றையும் பிரகாசப் படுத்துபவர். **अव्ययं** - அவ்யயம்) என்ற பதத்தால் 'அநந்தம்' (மூன்றுவித பரிச்சேதமற்றது) என்ற லக்ஷணம் கூறப்படுகிறது. **'सत्यं ज्ञानं अनन्तं ब्रह्म'** (ஸத்யம், ஞானம், அனந்தம், ப்ரஹ்ம) என்று தைத்திரீய உபநிஷத்தில் கூறப்படும் ப்ரஹ்மம் நான் என்ற ஞானம் ஏற்படவேண்டும். மேலும்,

'वासुदेवः सर्वमिति स महात्मा सुदुर्लभः'

வாஸுதேவ: ஸர்வமிதி ஸ மஹாத்மா ஸுது³ர்லப⁴:

(கீதை. 7-19)

सकलमिदमहं व वासुदेवः

ஸகலமித³மஹம் வ வாஸுதேவ:

என்று கூறியுள்ளபடி எல்லாம் ப்ரஹ்மம். அது நான்தான் என்ற ஞானம் உறுதிப்பட வேண்டும். இதில் ஸந்தேஹமோ, விபரீதமோ கொஞ்சமாவது ஒருபொழுதும் உண்டாகக் கூடாது. அவனே முக்தன். (1)

(அவதாரிகை) முதல் சுலோகத்தில் முக்தனின் லக்ஷணம் கூறும் முறையில் குருமுகமாக ச்ரவணத்தால் ஏற்படும் தத்வ ஞானத்தைக்காட்டி இப்பொழுது மனன முறையைக் காட்டுகிறார்: -

अहमेव परं ब्रह्म निश्चितं चित्तं चिन्त्यताम् ।

चिद्रूपत्वादसङ्गत्वादबाध्यत्वात्प्रयत्नतः ॥ २ ॥

அஹமேவ பரம் ப்ரஹ்ம நிஸ்சிதம் சித்த சிந்த்யதாம் ।

சித்³ரூபத்வாத³ஸங்க³த்வாத³பா³த்⁴யத்வாத்³ப்ரயத்னத: ॥ 2 ॥

चित्तं

= ஹே மனமே!

சித்த

चिद्रूपत्वात्	=	ஞான வடிவமாயிருப்பதாலும்,
சித் ^௦ ரூபத்வாத்		
असङ्गात्वात्	=	ஒன்றிலும் ஒட்டாததாலும்,
असङ्ग ^௦ த்வாத்		
अबाध्यत्वात्	=	முக்காலும் அழியாமலிருப்பதாலும்,
अपा ^௦ த்யத்வாத்		
अहं	=	நான்,
अहम्		
परं ब्रह्मैव	=	பிரஹ்மம் தான் (என்று),
பரம் ப்ரஹ்மைவ		
निश्चितं	=	உறுதியாக,
निश्चितம்		
प्रयत्नतः	=	முயற்சியுடன்,
प्रयत्नतः		
चिन्त्यताम्	=	(உன்னால்) ஆலோசிக்கப்படட்டும்.
சிந்த்யதாம்		

ஜீவனும் ப்ரஹ்மமும் ஒன்றுதான் என்று ஆசார்யர் உபதேசித்த விஷயத்தில் சிரவணத்தால் ஸந்தேஹம். நீங்கினாலும் வெவ்வேறு லக்ஷணங்களுள்ள இரண்டு பொருள்கள் எப்படி ஒன்றாக இருக்கக்கூடும் என்ற ஆசங்கை (அஸம்பாவனை) மனதில் ஏற்படக்கூடும். இதனால் ஞானம் உறுதிப்படாது. இதற்காக மனனம் செய்ய வேண்டும். அதாவது தக்க யுக்திகளைக் கண்டுபிடித்து அவைகள் மூலம் ஜீவனும் ப்ரஹ்மமும் ஒன்றாக இருக்கலாம். விரோதமில்லை என்று தீர்மானிக்கவேண்டும். இதுதான் மனனம் என்பது. அதை இங்கு காட்டுகிறார். ப்ரஹ்மஸ்வரூபம் சித்ரூபம் (ஞானவடிவமானது) அஸங்கம் (ஒன்றுடனும் ஒட்டாதது ஒரு தர்மமும் இல்லாதது) அபாத்யம் (ஞானத்தால் மறைந்துபோகாதது, பொய்யல்ல, உண்மையானது) என்று தெரியவருகிறது. நான் என்று கூறப்படும் பொருளை நன்கு பரிசோதித்து சரீராதிகளிலிருந்து விலக்கிப் பார்த்தோமானால் அதுவும் இதே லக்ஷணங்கள் உள்ளது என்பது தெரியவரும். ஆகையால் இரண்டும் ஒன்றுதான். இவ்வாறு மனனம் மூலம் மனதில் தோன்றும் ஆக்ஷேபங்களுக்குப் பரிஹாரம் செய்துகொண்டு நானே பரப்ரஹ்மம் என்பதை உறுதிப் படுத்திக்கொள்ளவேண்டும். சிந்தனம் செய்வது மனதின் கார்யமாதலால் ப்ரஹ்மத்தைச் சிந்திக்கும்படி மனதிற்கு உபதேசம் செய்கிறார். (2)

(அவதாரிகை) மனனத்தைக் கூறிவிட்டு விபரீதத் தோற்றங்கள் ஏற்படாமல் இருக்க நிதித்யாஸனத்தை உபதேசிக்கிறார்: -

अहमेव परं ब्रह्म न चाहं ब्रह्मणः पृथक् ।

इत्येवं समुपासीत ब्राह्मणो ब्रह्मणि स्थितः ॥ ३ ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

அஹமேவ பரம் ப்ரஹ்ம ந சாஹம் ப்ரஹ்மண: ப்ருத'க் ।
இத்யேவம் ஸமுபாஸீத ப்ரஹ்மணே ப்ரஹ்மணி ஸ்தி'த: ॥ 3 ॥

அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
परं ब्रह्म एव	=	பரப்ரஹ்மம்தான்,
பரம் ப்ரஹ்ம ஏவ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
ब्राह्मणः	=	ப்ரஹ்மத்தைக் காட்டிலும்,
ப்ரஹ்மண:		
पृथक्	=	வேறுக,
ப்ருத'க்		
न च	=	இல்லை,
ந ச		
इति एव	=	என்று இவ்வாறு,
இதி ஏவ		
ब्राह्मणः	=	பிரஹ்மணன்,
ப்ரஹ்மண:		
ब्रह्मणि स्थितः	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தில் இருந்துகொண்டு,
ப்ரஹ்மணி ஸ்தி'த:		
समुपासीत	=	தியானம் செய்யவேண்டும்.
ஸமுபாஸீத		

குடத்திற்கும் மண்ணுக்கும் பேதம் அபேதம் இரண்டும் உண்டு என்று மற்ற சாஸ்திரங்களில் கூறப்பட்டிருக்கிறது. அம்மாதிரி பேதாபேதம் ஜீவனுக்கும் பிரஹ்மத்திற்கும் கிடையாது, அபேதம் மட்டும்தான், கொஞ்சம்கூட பேதம் கிடையாது என்பதைக் காட்டுவதற்குத்தான் முதலில் நான் ப்ரஹ்மம் என்று கூறிவிட்டு அத்துடன் நிற்காமல் நான் ப்ரஹ்மத்தைக்காட்டிலும் வேறு அல்ல என்று தனியாகக் கூறுகிறார். அல்லது 'நான் ப்ரஹ்மத்தைக்காட்டிலும் வேறு அல்ல' என்பதை 'நான் பரப்ரஹ்மம்' என்பதன் வியாக்யானமாகக் கொள்ளலாம். அபேதம் என்பதற்கே வேற்றுமையில்லை என்பதுதான் பொருள். ஜீவன் ப்ரஹ்மம் என்று இரண்டு வஸ்துக்கள் இருந்து இரண்டும் ஒன்றுய் விட்டதாக எண்ணக்கூடாது. வஸ்து ஒன்றுதான். அக்ஞானத்தால் ப்ரஹ்மம் மறைந்து ஜீவனாகத்தோன்றியது. அக்ஞானம் நீங்கியதும் ஜீவஸ்வரூபம் மறைந்து ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபம் விளங்குகிறது. வேறு ஒரு பொருளும் மனதில் தோன்றாமல், ப்ரஹ்மஸ்வரூபமே இடைவிடாமல் எப்பொழுதும் மனதில் தோன்றுமபடியாக தியானம் செய்யவேண்டும். இடைவிடாமல் ஒரேபொருளை நினைப்பதற்குத்தான் தியானம் என்று பெயர். இந்த நிலையை அடைந்தவனுக்குத்தான் ப்ரஹ்மணியம் பூர்ணமாகிறது.

அத் ப்ராஹ்மண:

(அத² ப்ராஹ்மண:) (பிரு.3-5)

என்று உபநிஷத் இவனை பிரஹ்மணன் என்று கூறுகிறது. பிராஹ்மண்யம் பெற்ற தின் பயன் இப்பொழுதுதான் நிறைவேறுகிறது. (3)

(அவதாரிகை) ப்ரஹ்மத்தின் நிலையைக் கூறுகிறார்: -

सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं चैतन्यं च निरन्तरम् ।

तद्ब्रह्माहमिति ज्ञात्वा कथं वर्णाश्रमी भवेत् ॥ ४ ॥

ஸர்வோபாதி⁴விநிர்முக்தம் சைதன்யம் ச நிர்ந்தரம் ।

தத்³ப்ரஹ்மாஹமிதி ஜ்ஞாத்வா கத²ம் வர்ணாஸ்ரமீ ப⁴வேத் ॥ 4 ॥

सर्वोपाधिविनिर्मुक्तं	=	எல்லா உபாதிகளிலிருந்தும் விடுபட்டதும்,
ஸர்வோபாதி ⁴ விநிர்முக்தம்		
चैतन्यं	=	சைதன்ய ஸ்வரூபமானதும்,
சைதன்யம்		
निरन्तरं	=	இடைவெளியில்லாததுமான,
நிர்ந்தரம்		
तत्	=	அந்த,
தத்		
ब्रह्मा	=	ப்ரஹ்மம்,
ப்ரஹ்மா		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
इति ज्ञात्वा	=	என்று அறிந்துவிட்டு,
இதி ஜ்ஞாத்வா		
वर्णाश्रमी	=	வர்ணமுள்ளவனாகவும் ஆச்ரமமுள்ளவனாகவும்,
வர்ணாஸ்ரமீ		
कथं	=	எப்படி,
கத ² ம்		
भवेत्	=	இருப்பான்?
ப ⁴ வேத்		

பிராஹ்மண்யம் முதலான வர்ணங்களும், ப்ரஹ்மசர்யம் முதலான ஆச்ரமங்களும் சரீரத்தையொட்டி ஏற்பட்டவை. எவன் அபிமானத்துடன் சரீராதிகளை நான் என்று எண்ணிக்கொள்கிறானோ, அவனைத்தான் பிராஹ்மணன் என்றும் ப்ரஹ்மசாரி

என்றும் கூறலாம். சாஸ்திரத்தில் வர்ணங்களுக்கும் ஆச்ரமங்களுக்கும் விதிக்கப் பட்டுள்ள கட்டுப்பாடுகள் எல்லாம் இவர்களுக்கு உண்டு. அதன்படி நடந்தால் புண்ய மும், மீறி நடந்தால் பாபமும், துன்பமும் ஏற்படும். எல்லாவித அபிமானத்தையும் துறந்து, சரீரம் முதலான எல்லா உபாதிகளிலிருந்தும் தன்னை வேறுபடுத்தி எங்கும் நிறைந்த சுத்த சைதன்ய ஸ்வரூபமான ப்ரஹ்மமாக பார்ப்பவன் வர்ணியாகவோ ஆச்ரமியாகவோ ஆக மாட்டான். அவனுக்கு முன்கூறிய கட்டுப்பாடுகள் கிடையாது. நற்கருமங்களைச் செய்வதால் நன்மையோ, தீவினைகளைச் செய்வதால் தீமையோ அவனுக்குக் கிடையாது. அவன் எந்தக் காரியங்களைச் செய்தபோதிலும் அத்துடன் ஸம்பந்தமில்லாததால் அவனுடைய ஞான நிலைக்கு ஒரு குறைவும் ஏற்படாது. இதே விஷயத்தை பிருஹதாரண்யக உபநிஷத்தில் கஹோளப்ராஹ்மணத்தில் (3-5)

स ब्राह्मणः केन स्यात्? येन स्यात् तेन ईदृश एव

ஸ ப்ரஹ்மண: கேன ஸ்யாத்? யேன ஸ்யாத் தேன ஈத்ருஸ ஏவ

- அந்த ப்ரஹ்ம ஞானி எவ்விதச் செய்கையுடன் இருப்பான்? எந்தவித ஆசாரத்துட னிருந்தாலும் அவன் ப்ரஹ்மஞானியே) என்று கூறப்பட்டிருக்கிறது. ஞானியும் பழைய வாஸனையை அனுஸரித்து நல்வழியில்தான் செல்வான் என்று அங்கு பாஷ்யத்தில் கூறப்பட்டிருக்கிறது. (4)

(அவதாரிகை) ஞானியின் ப்ரஹ்மானந்த நிலையை மாற்ற தேவர்களுக்கும் சக்தி கிடையாது என்பதையும் ஞானம் ஏற்படாதவரை இவன் தேவர்களுக்கு அடிமை என்பதையும் இரு சுலோகங்களால் காட்டுகிறார்: -

अहं ब्रह्मास्मि यो वेद स सर्वं भवति त्विदम् ।

नाभूत्या ईशते देवास्तेषामात्मा भवेद्धि सः ॥ ५ ॥

அஹம் ப்ரஹ்மாஸ்மி யோ வேத ஸ ஸர்வம் பவதி த்வித்ம் ।

நாபூத்யா ஈஸதே தேவாஸ்தேஷாமாத்மா பவேத்தி ஸ: ॥ 5 ॥

अन्योऽसावहमन्योऽस्मीत्युपास्ते योऽन्यदेवताम् ।. :

न स वेद नरो ब्रह्म स देवानां यथा पशुः ॥ ६ ॥

அன்யோ(அ)ஸாவஹமன்யோ(அ)ஸ்மீத்யுபாஸ்தே யோ(அ)ன்யதேவதாம் ॥ :

ந ஸ வேத நரோ ப்ரஹ்ம ஸ தேவானாம் யதா பஸு: ॥ 6 ॥

अहं = நான்,

अहम्
ब्रह्मा = ப்ரஹ்மமாக,

ப்ரஹ்மா
अस्मि = இருக்கிறேன் (என்று),

अस्मि

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

यः	=	எவன்,
यः वेद	=	அறிந்து கொள்கிறானே,
वेत् सः	=	அவன்,
सः इदं सर्वं	=	இது எல்லாமாகவும்,
इत्थं सत्त्वं भवति	=	ஆகிறான்,
प्रावृत्ति देवाः	=	தேவர்கள்,
तैवाः अभूत्यै	=	(அவன்) ஞானபலனை அடையாமலிருக்கும்
अप्राप्त्यै न ईशते	=	படி செய்ய, திறமையற்றவர்கள்,
न ऋषयः हि	=	ஏனெனில்,
हृ सः	=	அவன்,
सः तेषां	=	அந்த தேவர்களுக்கு,
तैश्वர्यम् आत्मा	=	ஆத்மாவாக,
आत्मा भवेत्	=	ஆய்விடுவான்.
प्रावेत्		

असौ	=	அந்த தேவர்,
असौ अन्यः	=	(என்னைக்காட்டிலும்) வேறானவர்,
अन्यः अहं	=	நான்,
अहम् अस्मि	=	(அவரைக்காட்டிலும்) வேறாக,
अस्मि		

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

अस्मि	=	இருக்கிறேன்,
अस्मि		
इति	=	என்று,
इति		
यः	=	எவன்,
यः		
अन्यदेवताम्	=	தன்னைக்காட்டிலும் வேறான தேவதையை,
अन्यदेवताम्		
उपास्ते	=	ஆராதிக்கிறோனே,
उपास्ते		
உபாஸ்தே		
स नरः	=	அந்த மனிதன்,
स नरः		
ब्रह्म	=	பிரஹ்மத்தை,
ब्रह्म		
ப்ரஹ்ம		
न वेद	=	அறியமாட்டான்,
न वेद		
ந வேத ³		
सः	=	அவன்,
सः		
ஸ		
देवानां	=	தேவர்களுக்கு,
देवानां		
தே ³ வானாம்		
यथा पशुः	=	பசுபோல இருப்பான்.
यथा पशुः		
யதா ² பஸு ³ :		

பிருஹதாரண்யகம் முதல் அத்யாயம் 4 வது பிராஹ்மணத்திலுள்ள மந்திரத்தின் கருத்து இந்த இரு சுலோகங்களில் காட்டப்படுகிறது. அதாவது: ஒவ்வொரு மனிதனும் தேவர்களுக்குக் கடன்பட்டே பிறக்கிறான். இந்தக்கடனை, தேவர்களைக்குறித்து யாகம் செய்வதாலும், பூஜை செய்வதாலும் தீர்க்கவேண்டும். யாகத்தில் தேவர்களைக் குறித்து ஹவிஸ்ஸைக் கொடுப்பதாலும், அவர்களைப் பூஜிப்பதாலும் போகத்தையும் திருப்தியையும் உண்டு பண்ணுகிறான். இது மனிதனின் கடமை. ஸந்தோஷம் அடைந்த அவர்கள் இவனுக்கு போகத்தை அருளுகின்றனர். தேவர்களுக்கு பிரீதி ஏற்படும்படி நடந்து கொள்ளாவிட்டால் கோபம் அடைந்து இடைஞ்சல் செய்வார்கள். ஆரம்பித்த காரியம் நிறைவேறுது. செய்த காரியத்தின் பலனும் கிட்டாது. ஆகவே மனிதன் தேவர்கள் விஷயத்தில் பசுவின் நிலையைத்தான் அடைகிறான். பசுவானது தன்னை வளர்க்கும் யஜமானனுக்கு பாலைக்கொடுத்து போகத்தை உண்டுபண்ணுகிறது. அவனும் ஸந்தோஷம் கொண்டு அதற்கு உணவும், மற்றும் சௌகர்யங்களும் செய்து கொடுக்கிறான். அதிலும் ஒரே யாகத்தில். பல தேவதைகளுக்கு ஹவிஸ்ஸைக் கொடுப்பதால் ஒவ்வொரு மனிதனும் அநேக தேவதைகளுடைய பசுவாக ஆகின்றான். ப்ரஹ்மஞானம் பெறாமல் அஞ்ஞானத்தால்

தன்னை வேறாகவும் தேவதையை வேறாகவும் எண்ணிக்கொண்டிருக்கும்வரை இந்தப் பசுவின் நிலை மனிதனுக்கு நீங்காது.

இவர்களில் எவனாவது ஒருவன் ஸர்வஸங்க பரித்யாகம் செய்து ஸந்யாஸா ச்ரம ஸ்வீகாரம் செய்து கொண்டு ஞானமார்க்கத்தில் செல்வானே ஆகில் பின்னால் அவன் யாகம் செய்யப்போவதில்லை. அவனிடமிருந்து தேவர்களுக்கு போகம் கிடைக்காது. இது தேவர்களுக்குப் பிடித்தமானது அல்ல. இதற்கு இடம் கொடுக்க மாட்டார்கள். எத்தனையோ இடையூறுகளைச் செய்வார்கள். நூற்றுக்கணக்கான பசுக்களை உடைய ஒரு மனிதன் தன்னைவிட்டு ஒரு பசுகூட பிரிந்து செல்வதை விரும்பமாட்டான். அப்படியிருக்க பல தேவர்களுக்கு போகத்தைக்கொடுத்துக் கொண்டிருக்கும் மனிதன் தங்களைவிட்டுப் பிரிந்து செல்வதை அவர்கள் பொறுத்துக் கொண்டிருப்பார்களா? எத்தனையோ இடையூறுகள் செய்து போகவொட்டாமல் தடுப்பார்கள்.

ஆனாலும் இந்த நிலையில் ப்ரஹ்மஞானம் இல்லாததால் பேதபுத்தி இருக்கும், ஸுகதுக்கங்கள் மாறி மாறி வரும். சாச்வதமான ஆனந்தம் இருக்காது.. இதுவும் பந்தநிலை தான் எப்படியும் இதை விட்டு மேலே செல்லவேண்டும். ஆகையால் சிரத்தையுடனும் பக்தியுடனும். தேவர்களை ஆராதித்து அவர்களுக்கு பிரீதியை உண்டுபண்ணி அவர்களிடமே ஞானம் கிடைக்க அநுக்ரஹிக்கும்படி பிரார்த்திக்க வேண்டும். வேறு பலனைக் கேட்கக்கூடாது. அவர்களும் பிரீதியுடன், இடையூறு செய்யாமல் ஒத்தாசை புரிவார்கள். ஞானம் கிடைக்கும்வரை தேவதைகளின் அநுக்ரஹத்தை பிரார்த்திக்கவேண்டும். சிரத்தையுடனும் தேவதானுக்ரஹத்துடனும் தீவ்ரமான முயற்சிசெய்து ஞானவழியில் சென்று குருவின் அநுக்ரஹத்தால் ஞானத்தை அடைந்து விட்டால் அதன்பின் இவனை தேவர்கள் ஒன்றும் செய்ய முடியாது. இடையூறும் செய்யமுடியாது. ஞானத்தின் பலனை உடனே அடைந்தே தீருவான். யாரும் தடுக்க முடியாது. கர்மாக்களைச் செய்த உடன் பலன் கிடைப்ப தில்லை. பின்னால்தான் கிடைக்கும். அங்கு தேவர்கள் விக்நம் செய்யக்கூடும். ஸூர்ய வெளிச்சத்தில் கண்ணைத் திறந்து பார்த்தவுடன் எதிரிலுள்ள பொருள் உடனே விளங்குவதுபோல ஞானம் வந்தவுடனேயே அக்ஞானம் விலகி ப்ரஹ்மாத்மபாவம் ஏற்பட்டுவிடுகிறபடியால் இங்கு விக்நம் செய்வதற்கு இடமில்லை. மேலும் தேவர் களையும் தன் ஸ்வரூபமாகப் பார்க்கும் ஞானியிடம் அவர்கள் ஒன்றும் செய்ய மாட்டார்கள்.

(5-6)

(அவதாரிகை) ஞானியின் அநுபவத்தைக் காட்டுகிறார்: -

अहमात्मा न चान्योऽस्मि ब्रह्मैवाहं न शोकभाक् ।

सच्चिदानन्दरूपोऽहं नित्यमुक्तस्वभाववान् ॥ ७ ॥

அஹ்மாத்மா ந சான்யோ(அ)ஸ்மி ப்ரஹ்மைவாஹம் ந ஸோகபா'க் ।

ஸச்சிதா'னந்த'ரூபோ(அ)ஹம் நித்யமுக்தஸ்வபா'வவான் ॥ 7 ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

அஹ்	=	நான்,
அஹம் ஆத்மா	=	பிரத்யகாத்மவஸ்து,
ஆத்மா அந்ய:	=	வேறாக,
அன்ய: न चास्मि	=	இல்லை,
ந சாஸ்மி அஹ்	=	நான்,
அஹம் ब्रह्मैव	=	பிரஹ்மமே,
ப்ரஹ்மைவ न शोकभाक्	=	சோகத்தை அடைபவனல்ல,
ந ஸோகபா'க் அஹ்	=	நான்,
அஹம் सच्चिदानन्दरूपः	=	ஸச்சிதானந்தஸ்வரூபி,
ஸச்சிதா'னந்த'ரூப: नित्यमुक्तस्वभाववान्	=	எப்பொழுதும் விடுபட்ட ஸ்வரூபமு
நித்யமுக்தஸ்வபா'வவான்	=	ள்ளவன்.

சரீராதிகளை நான் என்று எண்ணும்வரை தான் இஷ்டமான பொருள் தன்னை விட்டுப் பிரியும்பொழுது சோகம் ஏற்படுகிறது. எல்லாமாக விளங்கும் ஸச்சிதானந்தப்ரஹ்மம் நான் என்ற ஞானம் ஏற்பட்டுவிட்டால் தன்னைத்தவிற வேறு பொருளே இல்லாததால் சோகத்திற்கு இடமில்லை. மேலும் ஸம்ஸார பந்தம் எல்லாம் உண்மையில் அஸங்கமான ஆத்மாவிற்குக் கிடையாது. அது மனத்திற்குத்தான். மனத்துடன் ஒன்றாகச் சேர்ந்திருப்பதால் அக்ஞானத்தால் ஆத்மாவிற்கும் பந்தமிருப்பதாக எண்ணி ஞானம் வந்தவுடன் பந்தம் நீங்கி முக்தி ஏற்பட்டதாக நினைக்கிறான். அக்ஞானத்தால் இவன் நினைப்பதைத் தவிற உண்மையில் ஆத்மாவில் பந்தமோ, மோக்ஷமோ ஒன்றும் கிடையாது. அது நித்ய முக்தவஸ்து (7)

(அவதாரிகை) ஞானிக்கு புண்யபாப ஸம்பந்தம் கிடையாது என்று கூறுகிறார்:

आत्मानं सततं ब्रह्म संभाव्य विहरन्ति ये ।
न तेषां दुष्कृतं किञ्चिदुष्कृतोत्था न चापदः ॥ ८ ॥
आत्मानं सततं ब्रह्म संभाव्य विहरेत्सुखम् ॥ ९ ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

ஆத்மானம் ஸததம் ப்ரஹ்ம ஸம்பா⁴வ்ய விஹரந்தி யே ।
ந தேஷாம் து³ஷக்ருதம் கிஞ்சித்³து³ஷக்ருதோத்தா² ந சாபத³: ॥ 8 ॥
ஆத்மானம் ஸததம் ப்ரஹ்ம ஸம்பா⁴வ்ய விஹரேத்ஸுக³ம் ॥ 9 ॥

सतत्	=	எப்பொழுதும்,
ஸததம்		
आत्मानं	=	தன்னை,
ஆத்மானம்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மமாக,
ப்ரஹ்ம		
संभाव्य	=	எண்ணி,
ஸம்பா ⁴ வ்ய		
ये	=	எவர்கள்,
யே		
विहरन्ति	=	ஸஞ்சரிக்கின்றனரோ,
விஹரந்தி		
तेषां	=	அவர்களுக்கு,
தேஷாம்		
दुष्कृतं	=	பாபம்,
து ³ ஷக்ருதம்		
किञ्चित्	=	கொஞ்சமும்,
கிஞ்சித்		
न	=	கிடையாது,
ந		
दुष्कृतोत्थाः	=	பாபங்களிலிருந்து உண்டாகும்,
து ³ ஷக்ருதோத்தா ²		
आपदः	=	துன்பங்களும்,
ஆபத ³ :		
न	=	கிடையாது,
ந		

(ஆகையால்)

आत्मानं	=	தன்னை,
ஆத்மானம்		
सतत्	=	எப்பொழுதும்,
ஸததம்		

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபமாக,
ப்ரஹ்ம संभाव्य	=	எண்ணி,
ஸம்பா ⁴ வ்ய सुरवं	=	ஆனந்தமாக,
ஸுரவம் विहरेत्	=	ஸஞ்சரிக்கவேண்டும்.
விஹரேத்		

இந்த சுலோகத்தில் ஜீவன்முக்தனிடம் ஆகாமிகர்மா ஒட்டுவதில்லை என்பதைக் கூறுகிறார். சரீராதிகளில் அபிமானம் கொண்டு 'நான் செய்கிறேன்' என்ற எண்ணத்துடன் செய்பவனுக்குத்தான் அவன் செய்யும் கர்மாக்களால் பாபம் ஏற்பட்டு அதன்மூலம் துன்பம் ஏற்படுகிறது. ஞானம் அடைந்துள்ள ஜீவன்முக்தனுக்கு சரீராபிமானம் இல்லை. ப்ரஹ்மத்தையே தன் ஸ்வரூபமாகப் பார்க்கிறான். சரீரம் செய்யும் காரியத்தில் நான் செய்கிறேன் என்ற எண்ணம் இல்லை. ஆதலால் அவன் உலகில் ஸஞ்சரிக்கும்பொழுது ஏதாவது சாஸ்திர விருத்தமான காரியம் செய்த போதிலும் அதனால் அவனுக்குப் பாபம் ஏற்படுவதில்லை. பாபபலனை துன்பமும் அவனுக்குக் கிடையாது. இந்த சுலோகத்தில் **दुष्कृतं** (துஷ்க்ருதம்) என்பதால் புண்யத்தையும் **आपदः** (ஆபத³) என்பதால் ஸம்பத்தையும் பொருளாகக்கொள்ள வேண்டும். ப்ரஹ்மானந்தத் தை அநுபவிக்கும் ஞானிக்கு வைஷயிகஸுகமும் துன்பம்தான். அதற்கு ஸாதன மான புண்யமும் பாபமாகத்தான் ஆகும். ஞானம் அடைந்த பிறகு செய்யும் கர்மாக்களால் இன்பமோ துன்பமோ ஒன்றும் ஏற்படுவதில்லை என்று கருத்து. (8-9)

(அவதாரிகை) ப்ரஹ்மத்யானத்தின் பெருமையைக் காட்டுகிறார்: -

क्षणं ब्रह्माहमस्मीति यः कुर्यादात्मचिन्तनम् ।

तन्महापातकं हन्ति तमः सूर्योदयो यथा ॥ १० ॥

கூடிணம் ப்ரஹ்மாஹமஸ்மீதி ய: குர்யாதா³த்மசிந்தனம் ।

தன்மஹாபாதகம் ஹந்தி தம: ஸூர்யோத³யோ யதா³ ॥ 10 ॥

अहं	=	நான்,
அஹம் ब्रह्मा अस्मि	=	ப்ரஹ்மமாக இருக்கிறேன்,
ப்ரஹ்மா அஸ்மி इति	=	என்று,
இதி		

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

क्षणं	=	சிறிது நேரம்,
कूटस्थः	=	எவ்நொருவன்,
यः	=	ஆத்மத்யானத்தை,
आत्म चिन्तनं	=	செய்வானையாகில்,
ஆத்ம சிந்தனம்	=	ஸூர்யனின் உதயம்,
कुर्यात्	=	இருளை நீக்குவது போல்,
कुर्यात्	=	அந்த ப்ரஹ்மத்யானம்,
सूर्योदयः	=	மஹாபாபத்தை,
ஸூர்யோதய:	=	அழித்துவிடுகிறது.
यथा तमः	=	
யதா ² தம:	=	
तत्	=	
தத்	=	
महापातकं	=	
மஹாபாதகம்	=	
हन्ति	=	
ஹந்தி	=	

ஏதோ ப்ரதிபந்தக வசத்தால் ஞானம் வராதபோதிலும் சிறிது நேரமாவது உலகத்தையும் தன்னையும் மறந்து முன் சொன்ன விதமாக நான் ப்ரஹ்மஸ்வரூபம் என்று ஆத்ம ஸ்வரூபத்தை தியானம் செய்தால் இடைஞ்சலாக உள்ள மஹாபாபம் விலகிவிடும். பிறகு ஞானமும் ஏற்படும். (10)

(அவதாரிகை) ஜீவப்ரஹ்மைக்யத்தைக் கூறிவிட்டு அத்தைவத ஸித்திக்காக பிரபஞ்சஸிருஷ்டி பிரளயங்களைக் கூறுகிறார்: -

अज्ञानाद्ब्रह्मणो जातमाकाशं बुदबुदोपमम् ।

आकाशाद्वायुरुत्पन्नो वायोस्तेजस्ततः पयः ॥ ११ ॥

அஞ்ஞாநாத்³ப்ரஹ்மணோ ஜாதமாகாஸம் பு³த³பு³தோ³பமம் ।

ஆகாஸாத்³வாயுருத்பன்னோ வாயோஸ்தேஜஸ்தத: பய: ॥ 11 ॥

अद्भ्यश्च पृथिवी जाता ततो व्रीहियवादिकम् ।

पृथिव्यप्सु पयो वह्नौ वह्निर्वाय नमस्यसौ ।

नभोऽप्यव्याकृते तच्च शुद्धे शुद्धोऽस्म्यहं हरिः ॥ १२ ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

அத்³ப⁴யஸ்ச ப்ருதி²வீ ஜாதா ததோ வ்ரீஹியவாதி³கம் ।
ப்ருதி²வ்யப்ஸு பயோ வஹ்நெள வஹ்நிர்வாய நமஸ்யஸௌ ।
நபோ⁴(அ)ப்யவ்யாக்ருதே தச்ச ஸாத்³தே⁴ ஸாத்³தோ⁴(அ)ஸம்யஹம் ஹரி: ॥ 12 ॥

ब्रह्मणः	=	ப்ரஹ்மத்திலிருந்து,
ப்ரஹ்மண:		
अज्ञानात्	=	மாயையால்,
अज्ञानात्		
बुद्बुदोपमं	=	நீர்க்குமிழிக்கு ஒப்பான,
பு ³ த ³ பு ³ தோ ³ பமம்		
आकाशं	=	ஆகாசம்,
ஆகாசம்		
जातं	=	உண்டானது,
ஜாதம்		
आकाशात्	=	ஆகாசத்திலிருந்து,
ஆகாஸாத்		
वायुः	=	வாயு,
வாயு:		
उत्पन्नः	=	உண்டானது.,
உத்பத்ர:		
वायोः	=	வாயுவிலிருந்து,
வாயோ:		
तेजः	=	தேஜஸ்ஸும்,
தேஜ:		
ततः	=	அதிலிருந்து,
தத:		
पयः	=	ஜலமும் (உண்டானது)
பய:		
अद्वयः	=	ஜலத்திலிருந்து,
அத் ³ ம்ய:		
पृथिवी च	=	பிருதிவியும்,
ப்ருதி ² வீ ச		
जाता	=	உண்டானது,
ஜாதா		
ततः	=	அதிலிருந்து,
தத:		

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

ब्रीह्यवादिक् வ்ரீஹியவாதி ³ கம்	=	நெல், யவம் முதலானவை (உண்டானது).
पृथिवी ப்ருதி ³ வீ अम्सु அம்ஸு पयः பய: वह्नौ வஹ்நௌ वह्निः வஹ்நி: वायौ வாயௌ वायु வாயு असौ அஸௌ नभसि நப ⁴ ஸி नभोपि நபோ ⁴ பி अव्याकृते அவ்யாக்ருதே तच्च தச்ச शुद्धे ஸாத் ³ தே ⁴ शुद्धः ஸாத் ³ த ⁴ : हरिः ஹரி: अहं அஹம் अस्मि அஸ்மி अस्मि	=	பூமி, ஜலத்திலும், ஜலம், தேஜஸ்ஸிலும், தேஜஸ், வாயுவிலும், அந்த வாயு, ஆகாசத்திலும், ஆகாசமும், அவ்யாக்ருதம் என்ற மாயையிலும், அதுவும், சுத்தமான ப்ரஹ்மத்திலும் (லயம் அடைகிறது), (கடைசியில் மிஞ்சிய) சுத்தமான, ஹரியாக, நான், இருக்கிறேன்.

இதுவரையிலும் ஜீவனும் ப்ரஹ்மமும் ஒரே தத்வம்தான் என்பது கூறப்பட்டது. இதனால் சேதனம் ஒன்றுதான் என்பது தெரியவந்தது. இதனால் மட்டும் அத்வைத நிலையோ, அபயமோ, பரமானந்த நிலையோ பூர்ணமாக ஏற்படாது. ஜடபிரபஞ்சம் நம்மைக்காட்டிலும் வேறாக இருக்கும்வரை நமக்கு பயம் விலகாது. அதற்காக பிரபஞ்சத்தின் ஸ்வரூபத்தை விளக்கிக் கூறுகிறார். பரமாத்ம ஸ்வரூபத் திலிருந்து மாயையால் முதலில் தோன்றியது ஆகாசம். பிறகு வாயு, தேஜஸ், ஜலம், பிருதிவி என்ற முறையில் பிரபஞ்சம் உண்டாயிருக்கிறது. கடைசியில் பிருதிவி ஜலத்தில், ஜலம் தேஜஸ்ஸில், தேஜஸ் வாயுவில், வாயு ஆகாசத்தில், ஆகாசம் மாயையில், மாயை சுத்த பிரஹ்மத்தில் என்ற முறையில் லயத்தை அடைகிறது. ஆகவே பிரபஞ்சம் ப்ரஹ்மத்திலிருந்து உத்பத்தியாகி அதிலேயே லயமடைவதால் ப்ரஹ்மம் உபாதான காரணம் ஆகிறது. காரணத்தைக்காட்டிலும் காரியம் வேறு அல்ல. நீரில் தோன்றும் குமிழி நீரிலேயே உண்டாகி அதிலேயே இருந்து அதிலேயே மறைவதால் அது நீரைக்காட்டிலும் வேறு அல்ல. அதுபோல மாயையால் ப்ரஹ்மத் திலிருந்து தோன்றும் பிரபஞ்சமும் ப்ரஹ்மத்தைக் காட்டிலும் வேறு அல்ல. அந்த சுத்த ப்ரஹ்மம் நான்தான். ஆகையால் என்னைத்தவிர இரண்டாவது பொருள் சேதனமோ ஜடமோ ஒன்றும் உண்மையில் இல்லை. நான் அத்வைத வஸ்து. இவ்வித ஞானம் உள்ளவனுக்கு இரண்டாவது பொருள் இல்லாததால் பயம் ஏற்படாது. ப்ரஹ்மானந்த நிலையை அடைகிறான். (11-12)

(அவதாரிகை) விதிமுகமாகவும் நிஷேத முகமாகவும் ப்ரஹ்மாநுஸந்தானம் செய்யும் முறையை ஐந்து சுலோகங்களால் காட்டுகிறார்: -

अहं विष्णुरहं विष्णुरहं विष्णुरहं हरिः ।

कर्तृभोक्त्रादिकं सर्वं तदविद्योत्थमेव च ॥ १३ ॥

அஹம் விஷ்ணுரஹம் விஷ்ணுரஹம் விஷ்ணுரஹம் ஹரி: ।

கர்த்ருபோ'க்த்ராதி'கம் ஸர்வம் தத'வித்'யோத்த'மேவ ச ॥ 13 ॥

अहं = நான்,

अहम्
विष्णुः = விஷ்ணு (எங்கும் நிறைந்தவன்),

विष्णुः
अहं = நான்,

अहम्
विष्णुः = விஷ்ணு

विष्णुः
अहं = நான்,

अहम्
विष्णुः = விஷ்ணு

विष्णुः

அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
हरिः	=	ஹரி,
ஹரி:		
कर्तृभोक्त्रादिकं सर्वं	=	செய்கிறவன், அனுபவிக்கிறவன்
கர்த்ருபோ'க்த்ராதி'கம் ஸர்வம்		என்பதெல்லாம்,
तदविद्योत्थमेव	=	அவனுடைய அவித்யையால்
தத'வித்'யோத்த'மேவ		ஏற்பட்டதே.

விஷ்ணு என்றும் ஹரி என்றும் கூறப்படும் ப்ரஹ்மம் நான் தான் என்பதை மூன்றுதடவை கூறி உறுதிப்படுத்துகிறார். அவித்யையால் தன்னை ப்ரஹ்மஸ்வரூபமாகத் தெரிந்துகொள்ளாமல் கர்த்தாவாகவும் (காரியங்களைச் செய்பவனாகவும்) போக்தாவாகவும் (அதன் பயனை அனுபவிப்பவனாகவும்) அறியாமையால் எண்ணுகின்றனர். இவைகள் எல்லாம் புத்தியைச் சேர்ந்தவை. புத்தியுடன் ஒன்றாகி அதையே நான் என்று எண்ணுவதால் இந்த விபரீத ஞானம் ஏற்பட்டிருக்கிறது. அக்ஞானம் நீங்கி புத்தியைக் காட்டிலும் வேறாக தன்னை அறிந்தவன் கர்த்தாவாகவும் போக்தாவாகவும் எண்ணமாட்டான். அகண்ட ஸச்சிதானந்த ப்ரஹ்மமாகவே நினைப்பான்.

(13)

अच्युतोऽहमनन्तोऽहं गोविन्दोऽहमहं हरिः ।

आनन्दोऽहमशेषोऽहमजोऽहममृतोऽस्म्यहम् ॥ १४ ॥

அச்யுதோ(அ)ஹமனந்தோ(அ)ஹம் கோ'விந்தோ'(அ)ஹமஹம் ஹரி: ।

ஆனந்தோ'(அ)ஹமஸேஷோ(அ)ஹமஜோ(அ)ஹமம்ருதோ(அ)ஸ்ம்யஹம் ॥ 14 ॥

அஹ்	=	நான்,
அஹம்		
अच्युतः	=	அச்யுதன் (தன் நிலையிலிருந்து
அச்யுத:		வழுவாதவன்),
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अनन्तः	=	அனந்தன் (தேசம், காலம், வஸ்து
அனந்த:		என்ற மூன்று எல்லைகளும் அற்றவன்),
अहं	=	நான்,
அஹம்		
गोविन्दः	=	கோவிந்தன்,
கோ'விந்த':		
अहं	=	நான்,
அஹம்		

हरिः	=	ஹரி,
ஹரி:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
आनन्दः	=	ஆனந்தம்,
ஆனந்த ³ :		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अशेषः	=	எல்லாம்,
அஸேஷ:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अजः	=	பிறப்பு அற்றவன்,
அஜ:		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अमृतः	=	மரணம் இல்லாதவனாக,
அமருத:		
अम्रुतः	=	இருக்கிறேன்.
அஸ்மி		

नित्योऽहं निर्विकल्पोऽहं निराकारोऽहमव्ययः ।

सच्चिदानन्दरूपोऽहं पञ्चकोशातिगोऽस्म्यहम् ॥ १५ ॥

நித்யோ(அ)ஹம் நிர்விகல்போ(அ)ஹம் நிராகாரோ(அ)ஹமவ்யய: ।

ஸச்சிதா³னந்த³ரூபோ(அ)ஹம் பஞ்சகோஸாதி கோ³(அ)ஸ்மயஹம் ॥ 15 ॥

अहं	=	நான்,
அஹம்		
नित्यः	=	பிறப்பு இறப்பு அற்றவன் (எப்பொழுதும்
நித்ய:		இருப்பவன்),
अहं	=	நான்,
அஹம்		
निर्विकल्पः	=	வேற்றுமை அற்றவன்,
நிர்விகல்ப:		

அஹம்	=	நான்,
அஹம் நிராகார:	=	உருவமற்றவன்,
நிராகார:	=	குறைவு அற்றவன்,
அவ்யய:	=	குறைவு அற்றவன்,
அவ்யய:	=	நான்,
அஹம் सच्चिदानन्दरूप:	=	ஸத்தாயும் சித்தாயும் ஆனந்தமாகவும் இருப்பவன்,
ஸச்சிதா ³ னந்த ³ ரூப:	=	நான்,
அஹம் पञ्चकोशातिग:	=	அன்னமயம், பிராணமயம், மனோமயம், விஜ்ஞானமயம், ஆனந்தமயம் என்னும் ஐந்து கோசங்களுக்கும் அப்பாற்பட்டவனாக, இருக்கிறேன்.
பஞ்சகோஸாதிக ³ :	=	
அஸ்மி	=	
அஸ்மி	=	(15)

अकर्ताऽहमभोक्ताऽहमसङ्गः परमेश्वरः ।

सदा मत्सन्निधानेन चेष्टते सर्वमिन्द्रियम् ॥ १६ ॥

அகர்தா(அ)ஹமபோ⁴க்தா(அ)ஹமஸங்க³: பரமேஸ்வர: ।

ஸதா³ மத்ஸந்நிதா⁴னேன சேஷ்டதே ஸர்வமிந்த³ரியம் ॥ 16 ॥

அஹம்	=	நான்,
அஹம் अकर्ता	=	(ஒன்றையும்) செய்யாதவன்,
அகர்தா	=	நான்,
அஹம் अभोक्ता	=	அநுபவியாதவன், (நான்)
அபோ ⁴ க்தா	=	ஒன்றிலும் ஒட்டாத,
அஸங்க ³ :	=	பரமேசுவரன்,
பரமேஸ்வர:	=	எப்பொழுதும்,
சதா	=	
ஸதா ³	=	

मत्सन्निधानेन	=	நான் அருகில் இருப்பதால்,
मत्सन्निधानेन		
सर्वं इन्द्रियं	=	எல்லா இந்திரியமும்,
ஸர்வம் இந்த் ³ ரியம்		
चेष्टते	=	வேலை செய்கிறது.
சேஷ்டதே		

ஒரு காரியத்தைச் செய்வதற்கும் அதன் பயனை அநுபவிப்பதற்கும் பிறவஸ்து வுடன் ஸம்பந்தம் இருக்க வேண்டும். ஆத்மா ஒரு வஸ்துவுடனும் ஸம்பந்தப்படாத தால் அது கர்த்தாவும் அல்ல, போக்தாவும் அல்ல. ஆனாலும் ஆத்மா இருப்பதால் தான் எல்லாம் அதனதன் வேலையைச் செய்கிறது. காந்தத்தின் அருகில் இரும்பு அசைவதுபோல் ஆத்மா ஸந்நிதியில் இந்திரியங்கள் வேலை செய்கின்றன. ஆத்மா சக்தியால்தான் கண் பார்க்கிறது, காது கேட்கிறது. மற்ற இந்திரியங்களும் அதனதன் வேலைகளைச் செய்கின்றன. இதைக்கொண்டு ஆத்மாவே செய்வதாகத் தவறுதலாக எண்ணி விடுகிறோம். காந்தம்போல ஆத்மா இருக்கிறது என்பதைத்தவிர இந்திரியங் களின் காரியங்களில் அதற்கு ஒருவித ஸம்பந்தமும் இல்லை. அது அஸங்கம். (16)

आदिमध्यान्तमुक्तोऽहं न बद्धोऽहं कदाचन ।

स्वभावादिनिर्मलः शुद्धः स एवाहं न संशयः ॥ १७ ॥

ஆதி³மத்⁴யாந்தமுத்தோ(அ)ஹம் ந ப³த்³தோ⁴(அ)ஹம் கதா³சன ।

ஸ்வபா⁴வநிர்மல: ஸுத்³த⁴: ஸ ஏவாஹம் ந ஸம்ஸய: ॥ 17 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
आदिमध्यान्तमुक्तः	=	ஆதி, மத்யம், முடிவு மூன்றும் அற்றவன்,
ஆதி ³ மத் ⁴ யாந்தமுத்த:		
अहं	=	நான்,
अहम्		
कदाचन	=	ஒருபொழுதும்,
कदा ³ சன		
न बद्धः	=	கட்டுப்பட்டவனில்லை,
ந ப ³ த் ³ த ⁴ :		
अहं	=	நான்,
अहम्		
स्वभावादिनिर्मलः	=	இயற்கையிலேயே அழுக்கு அற்றவனும்,
ஸ்வபா ⁴ வநிர்மல:		
शुद्धः	=	பரிசுத்தனுமான,
ஸுத் ³ த ⁴ :		

स एव = அந்த பரமாத்மாவே,

ஸ ஏவ

न संशयः = ஸந்தேஹமில்லை.

ந ஸம்ஸய:

(அவதாரிகை) இதுவரை ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபத்தை விளக்கி ஞானி ப்ரஹ்மானு ஸந்தானம் செய்யும் முறையையும் காட்டினார். இனி ஞானம் பெறாதவனும் அந்த நிலையை அடைவதற்கு உபாயம் கூறுகிறார்: -

ब्रह्मैवाहं न संसारी मुक्तोऽहमिति भावयेत् ।

अशक्नुवन्भावयितुं वाक्यमेतत्सदाऽभ्यसेत् ॥ १८ ॥

ப்ரஹ்மைவாஹம் ந ஸம்ஸாரீ முக்தோ(அ)ஹமிதி பா⁴வயேத் ।

அஸக்னுவன்பா⁴வயிதும் வாக்யமேதத்ஸதா³(அ)ப்⁴யஸேத் ॥ 18 ॥

यदभ्यासेन तद्भावो भवेद्रमरकीटवत् ।

अत्रापहाय सन्देहमभ्यसेत्कृतनिश्चयः ॥ १९ ॥

யத்³ப்⁴யாஸேன தத்³பா⁴வோ ப⁴வேத்³ரமரகீடவத் ।

அத்ராபஹாய ஸந்தே³ஹமப்⁴யஸேதக்ருதநிர்³சய: ॥ 19 ॥

(ஞானம் பெறாதவரும்),

अहं = நான்,

अहम्

ब्रह्मैव = ப்ரஹ்மமே,

ப்ரஹ்மைவ

न संसारी = ஸம்ஸாரி அல்ல,

ந ஸம்ஸாரீ

अहं = நான்,

अहम्

मुक्तः = (எல்லா பந்தங்களிலிருந்தும்) விடுபட்டவன்,

मुक्तः

मुक्तः = என்று,

इति

भावयेत् = த்யானம் செய்யவேண்டும்,

भावयेत्

पावयेत् = தியானம் செய்வதற்கு,

भावयितुं

पावयितुम्

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

अशक्नुवन्	=	ஸாமர்த்தியம் இல்லாதவன்,
अशक्नुवान्		
एतत् वाक्यं	=	இந்த வாக்யத்தை,
ஏதத் வாக்யம்		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
अभ्यसेत्	=	திருப்பித் திருப்பிச் சொல்லவேண்டும்.
அப்'யஸேத்		
यत्	=	ஏனெனில்,
யத்		
अभ्यासेन	=	அப்யாஸம் செய்வதால்,
அப்'யாஸேன		
भवेद्रमरकीटवत्	=	குளவியால் கொட்டப்பட்ட
ப'வேத் ³ ரமரகீடவத்		புழுவுக்குப்போல்,
तद्भावः	=	அந்த ப்ரஹ்மபாவம்,
தத் ³ பா'வ:		
भवेत्	=	ஏற்படும்,
ப'வேத்		
अत्र	=	இவ்விஷயத்தில்,
அத்ர		
सन्देहं	=	ஸம்சயத்தை,
ஸந்தே ³ ஹம்		
अपहाय	=	விட்டு,
அபஹாய		
कृतनिश्चयः	=	உறுதி செய்துகொண்டு,
க்ருதநிர்சய:		
अभ्यसेत्	=	அப்யாஸம் செய்யவேண்டும்.
அப்'யஸேத்		

ஆரம்ப தசையில் அர்த்தாநுஸந்தானத்துடன்

ब्रह्मैवाहं न संसारी मुक्तोहं

ப்ரஹ்மைவாஹம் ந ஸம்ஸாரீ முக்தோஹம்

என்ற வாக்யத்தை எப்பொழுதும் சொல்லிக் கொண்டிருக்கவேண்டும். இந்த பிரகரணம் முழுவதையுமே அடிக்கடி சொல்லலாம். பிறகு தன் ஸ்வரூபத்தை சரீரம் முதலியவைகளாகக் காட்டிலும் வேறாகவும் லௌகிக தர்மங்கள் ஒன்றும் தன்னிடம்

இல்லாததாகவும் தான் ஒன்றிலும் ஸம்பந்தப்படாததாகவும் எப்பொழுதும் நினைத்துக் கொண்டிருக்கவேண்டும். இவ்விதம் அப்யாஸம் செய்துகொண்டு வந்தால் நிச்சயம் அதே நிலையை அடையலாம். இதில் சிறிதும் ஐயம் வேண்டாம். அடிக்கடி தன்னைக் கொட்ட வரும் குளவியை எப்பொழுதும் நினைத்துக்கொண்டிருப்பதால் ஒரு புழு குளவியாகவே ஆய்விடுவதில்லையா? (18-19)

(அவதாரிகை) இவ்வித அப்யாஸத்தால் ஏற்படும் வேறு சில பலன்களைக் கூறுகிறார்: -

ध्यानयोगेन मासैकाद्ब्रह्महत्यां व्यपोहति ।

संवत्सरं सदाऽभ्यासात्सिद्ध्यष्टकमवाप्नुयात् ।

यावज्जीवं सदाऽभ्यासाज्जीवन्मुक्तो भवेद्यतिः ॥ २० ॥

த்யானயோகே³ன மாஸைகாத்³ப்ரஹ்மஹத்யாம் வ்யபோஹதி ।
ஸம்வத்ஸரம் ஸதா³(அ)ப்³யாஸாத்ஸித்³த்யஷ்டகமவாப்னுயாத் ।
யாவஜ்ஜீவம் ஸதா³(அ)ப்³யாஸாஜ்ஜீவன்முக்தோ பவேத்³யதி: ॥ 20 ॥

मासैकात्	=	ஒருமாத காலம்,
मासैकात्	=	ஒருமாத காலம்,
मासैकात्	=	ஒருமாத காலம்,
ध्यानयोगेन	=	இம்மாதிரி த்யாநம் செய்வதால்,
ध्यानयोगेन	=	இம்மாதிரி த்யாநம் செய்வதால்,
तथा	=	அதன்மேல்,
ब्रह्महत्यां	=	ப்ரஹ்மஹத்தி என்ற பாபத்தை,
ब्रह्महत्यां	=	ப்ரஹ்மஹத்தி என்ற பாபத்தை,
व्यपोहति	=	போக்கடிக்கிறான்,
व्यपोहति	=	போக்கடிக்கிறான்,
व्यपोहति	=	போக்கடிக்கிறான்,
संवत्सरं	=	ஒரு வருஷகாலம்,
संवत्सरं	=	ஒரு வருஷகாலம்,
संवत्सरं	=	ஒரு வருஷகாலம்,
सदा	=	எப்பொழுதும்,
सदा	=	எப்பொழுதும்,
सदा	=	எப்பொழுதும்,
अभ्यासात्	=	அப்யாஸம் செய்வதால்,
अभ्यासात्	=	அப்யாஸம் செய்வதால்,
अभ्यासात्	=	அப்யாஸம் செய்வதால்,
सिद्ध्यष्टकं	=	எட்டு ஸித்திகளையும்,
सिद्ध्यष्टकं	=	எட்டு ஸித்திகளையும்,
सिद्ध्यष्टकं	=	எட்டு ஸித்திகளையும்,
अवाप्नुयात्	=	அடைவான்,
अवाप्नुयात्	=	அடைவான்,
अवाप्नुयात्	=	அடைவான்,
यावज्जीवं	=	உயிருள்ளவரை,
यावज्जीवं	=	உயிருள்ளவரை,
यावज्जीवं	=	உயிருள்ளவரை,

सदा	=	எப்பொழுதும்,
ஸதா ³		
अभ्यासात्	=	அப்யாஸம் செய்வதால்,
அப்யாஸாத்		
यतिः	=	யதியானவன்,
யதி:		
जीवन्मुक्तः	=	ஜீவன்முத்தனாக,
ஜீவன்முத்த:		
भवेत्	=	ஆவான்,
பவேத்		

சரீராதிகளைக் காட்டிலும் வேறுபட்டதாகவும், ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபமாகவும், தியானம் செய்து வந்தால் ஒரு மாதத்தில் அவனிடமுள்ள ப்ரஹ்மஹத்தியோ, அதற்குச் சமமான மற்ற பாபங்களோ விலகிவிடும். பரிசுத்தனாகி விடுவான். மேலும் அப்யாஸம் செய்துவந்தால் அணிமா, மஹிமா, லகிமா, கரிமா, ப்ராப்தி, ப்ராகாம்யம், ஈசித்வம், வசித்வம் என்னும் எட்டு ஸித்திகளும் இவனுக்கு ஏற்பட்டுவிடும். அவைகளில் ஆசை கொள்ளாமல் மேலும் அப்யாஸம் செய்து வந்தால் ஞானத்திற்கு இடைஞ்சலாக உள்ள பாபங்களும், காமம் முதலான மனத்தின் தோஷங்களும் முதலான விலகி குருவின் உபதேசம் மனத்தில் பதிந்து அநுபவத்திற்கு வரும். நான் ப்ரஹ்மம் என்பதை நேரில் காண்பான். முத்தனாகவே ஆகிவிடுவான். (20)

(அவதாரிகை) 15 வது சுலோகத்தில் पञ्चकोशातिगः (பஞ்சகோஷாதிக³) ஐந்து கோசங்களுக்கும் அப்பால்பட்டவன் என்று கூறியுள்ளதை விளக்கும் முறையில் சரீரத்தில் அடங்கியுள்ள பொருள் ஒவ்வொன்றும் ஆத்மாவல்ல என்பதை உபதேசிக்கிறார்: -

नाहं देहो न च प्राणो नेन्द्रियाणि तथैव च ।

न मनोऽहं न बुद्धि नैव चित्तमहंकृतिः ॥ २१ ॥

நாஹம் தே³ஹோ ந ச ப்ராணோ நேந்த்³ரியாணி ததை³வ ச ।

ந மனோ(அ)ஹம் ந பு³த்³தி⁴ நைவ சித்தமஹங்க்ருதி: ॥ 21 ॥

नाहं पृथ्वी न सलिलं न च वह्निस्तथाऽनिलः ।

न चाकाशो न शब्दश्च न च स्पर्शस्तथा रसः ॥ २२ ॥

நாம்ஹம் ப்ருத்³வீ ந ஸலிலம் ந ச வஹ்நிஸ்ததா²(அ)னில: ।

ந சாகாஸோ ந ஸப்³த்³ஸ்வ ந ச ஸ்பர்ஸஸ்ததா² ரஸ: ॥ 22 ॥

नाहं गन्धो न रूपं च न मायाऽहं न संसृतिः ।

सदा साक्षिस्वरूपत्वाच्छिव एवास्मि केवलः ॥ २३ ॥

நாஹம் க³ந்தோ⁴ ந ரூபம் ச ந மாயா(அ)ஹம் ந ஸம்ஸருதி: ।

ஸதா³ ஸாக்ஷிஸ்வரூபத்வாச்சி²வ ஏவாஸ்மி கேவல: ॥ 23 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
न देहः	=	(ஸ்தூல) சரீரமல்ல,
न தே ³ ஹ:		
न च प्राणः	=	ப்ராணவாயுவும் அல்ல,
न ச ப்ராண:		
तथैव	=	அப்படியே,
तதை ² வ		
नेन्द्रियाणि च	=	இந்திரியங்களும் அல்ல,
நேந்த் ³ ரியாணி ச		
अहं	=	நான்,
अहम्		
न मनः	=	மனம் அல்ல,
न மன:		
न बुद्धि	=	புத்தியும் அல்ல,
न ப ³ த் ³ தி ⁴		
नैव चित्तं अहंकृतिः	=	சித்தமும் அல்ல, அஹங்காரமும் அல்ல,
நைவ சித்தம் அஹங்கருதி:		
अहं	=	நான்,
अहम्		
न पृथ्वी	=	பிருதிவி என்னும் பூதம் அல்ல,
न ப்ருத் ² வீ		
न सलिलं	=	ஜலம் அல்ல,
न ஸலிலம்		
न च वह्निः	=	தேஜஸ்ஸும் அல்ல,
न ச வஹ்னி:		
तथा	=	அவ்விதமே,
तथा ²		
(न) अनिलः	=	வாயு அல்ல,
(ந) அனில:		
न च आकाशः	=	ஆகாசமும் அல்ல,
न ச ஆகாஸ:		

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

न शब्दश्च	=	சப்தமும் அல்ல,
न शब्द ^१ त्वं		
न च स्पर्श	=	ஸ்பர்சமும் அல்ல,
न च स्पर्श		
तथा	=	அவ்வாறே,
तथा ^२		
र सः (न)	=	ரஸமும் அல்ல,
र सः (न)		
अहं	=	நான்,
अहम्		
न गन्धः	=	வாஸனை அல்ல,
न क ^३ न्तः		
न रूपं च	=	ரூபமும் அல்ல,
न रूपम् च		
अहं	=	நான்,
अहम्		
न माया	=	மாயை அல்ல,
न माया		
न संसृतिः	=	ஸம்ஸாரம் அல்ல,
न संसृतिः		
सदा	=	எப்பொழுதும்,
सदा		
साक्षिस्वरूपत्वात्	=	ஸாக்ஷி ஸ்வரூபமாயிருப்பதால்,
साक्षिस्वरूपत्वात्		
केवलः	=	தனிப்பட்ட,
केवलः		
शिव एव	=	சிவஸ்வரூபமாகவே,
शिव एव		
अस्मि	=	இருக்கிறேன்.
अस्मि		

இந்த மூன்று சுலோகங்களில், அக்ஞானத்தால் 'நான்' என்று எண்ணிக் கொண்டிருக்கும் பொருள்கள் ஒவ்வொன்றையும் தனித்தனியாகக் காட்டி ஆத்மா அல்ல என்று விலக்கி கடைசியில் மிஞ்சுகின்ற பரப்ரஹ்மமே ஆத்மா என்று உபதேசிக்கிறார். ஸாதாரணமாக எல்லோரும் சரீரத்தையே நான் என்று வியவஹாரம் செய்கிறோம். இந்த சரீரத்தை அன்னமயம், பிராணமயம், மனோமயம் விஞ்ஞானமயம், ஆனந்தமயம் என்று ஐந்து கோசங்களாக பிரித்திருக்கிறார்கள். இதையே ஸ்தூல சரீரம், ஸூக்ஷ்ம சரீரம், காரண சரீரம் என்று மூன்று விதமாகவும் பிரித்துக்

கூறுவதுண்டு. அன்னத்திலிருந்து உண்டாகி அன்னத்தாலேயே வளர்ந்து முடிவில் முடிவில் அழிந்துபோகும் ரக்தம், மாம்ஸம், அஸ்தி, தோல் முதலியவைகள் அடங்கிய ஸ்தூல சரீரம் தான் அன்னமயகோசம் எனப்படும். அன்னமயகோசம்தான் ஸ்தூல சரீரம் ஆகும். வாக், கை, கால், பாயு, உபஸ்தம் என்னும் ஐந்து கர்மேந்திரியங்களும், பிராணன், அபானன், வியானன், உதானன், ஸமானன் என்ற ஐந்து பிராணன்களும் சேர்ந்து பிராணமய கோசம் எனப்படும். கண், காது, மூக்கு, நாக்கு தவக் என்ற ஐந்து ஞானேந்திரி யங்களும் மனமும் சேர்ந்து மனோமயகோசம் எனப்படும். ஞானேந்திரியங்களுடன் கூடிய புத்தி விஞ்ஞானமய கோசமாகும். இந்த மூன்று கோசங்களும் சேர்ந்து ஸூக்ஷ்ம சரீரம் என்று பெயர். இந்த இரண்டு சரீரங்களிலும் பஞ்ச பூதங்களின் ஸூக்ஷ்மாம்சமும் ஸ்தூலாம்சமும் சேர்ந்திருக்கிறது. அவித்யை காரண சரீரம். அதுவே ஆனந்தமயகோசம். ஒரே அந்தக்கரணம், விஷயத்தைப் பற்றின எண்ணம் முதலில் ஸாமான்யமாக ஏற்படும்பொழுது மனம் என்றும், தீர்மானிக்கும்பொழுது புத்தி என்றும் அபிமானம் கொள்ளும். பொழுது அஹங்காரம் என்றும், தன்னுடையதாக நினைக்கும் ஐந்து பொழுது சித்தம் என்றும் பெயர் அடைகிறது. ஐந்து கோசங்களிலும் மூன்று சரீரங்களிலும் உள்ள ஒவ்வொன்றையும், நான் தனியாக இருந்துகொண்டு அறிந்துகொள்கிறேன். என்னால் அவை அறியப்படுகின்றன. இவைகளையும் இவை செய்யும் காரியங்களையும் ஸாக்ஷியாக இருந்து பார்க்கிறேன். அறிபவனைக்காட்டிலும் அறியப்படும் பொருள் வேறுகத் தான் இருக்கமுடியும். ஆகவே இவைகளில் ஒன்றும் நான் உலகில் அல்ல. நான் இவைகளைக்காட்டிலும் வேறு. உலகில் உள்ள பொருள்கள் எல்லாவற்றையும் 'நான் அல்ல' என்று விலக்கிவிட்டால் கடைசியில் மிஞ்சுவது

शान्तं शिवमद्वैतं

(ஸாந்தம் ஸிவமத்வைதம்)

என்று மாண்டூக்ய உபநிஷத்தில் காட்டிய பரிசுத்தமான சைதன்யமே. அதுவே நான்.

'तदेकोऽवशिष्टः शिवः केवलोहं '

'ததே³கோ(அ)வஸிஷ்ட: ஸிவ: கேவலோஹம் '

என்று தசுலோகியில் கூறியமுறை இங்கும் காணப்படுகிறது. (21-23).

(அவதாரிகை) தன்னையே ஜகத்காரண வஸ்துவாக அனுஸந்தானம் செய்கிறார்: -

मय्येव सकलं जातं मयि सर्वं प्रतिष्ठितम् ।

मयि सर्वं लयं याति तद्ब्रह्मास्म्यहमद्वयम् ॥ २४ ॥

மய்யேவ ஸகலம் ஜாதம் மயி ஸர்வம் ப்ரதிஷ்டி²தம் ।

மயி ஸர்வ லயம் யாதி தத்³ப்ரஹ்மாஸ்யஹமத்²வயம் ॥ 24 ॥

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

सकलं	=	எல்லாம்,
ஸகலம்		
मय्येव	=	என்னிடத்திலேயே,
மய்யேவ		
जातं	=	உண்டானது,
ஜாதம்		
सर्वं	=	எல்லாம்,
ஸர்வம்		
मयि	=	என்னிடம்,
மயி		
प्रतिष्ठितम्	=	நிலைத்து நிற்கிறது,
ப்ரதிஷ்டி ² தம்		
मयि	=	என்னிடம்,
மயி		
सर्वं	=	எல்லாம்,
ஸர்வம்		
लयं याति	=	மறைந்துபோகிறது,
லயம் யாதி		
तत्	=	ஆகையால்,
தத்		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
अद्वयं	=	அத்விதீயமான,
அத் ³ வயம்		
ब्रह्मासिम	=	ப்ரஹ்மமாக இருக்கிறேன்.
ப்ரஹ்மாஸிம		

முன்னால் ப்ரஹ்மத்திலிருந்து ஆகாசம் முதலான பிரபஞ்சம். முழுவதும் உண்டாவதையும் ப்ரஹ்மத்திலேயே மறைந்துபோவதையும் குறிப்பிட்டார். அந்த ப்ரஹ்மமே நான் என்றும், வேறான சரீராதிகள் நான் அல்ல என்றும் எப்பொழுதும் அநுஸந்தானம் செய்து ப்ரஹ்மாநுபவத்தை யடைந்த ஞானி தன்னையே காரண ப்ரஹ்மமாக நினைப்பதால் தன்னிடமிருந்தே பிரபஞ்சம் உண்டாவதாகவும் தன்னிடமே நிலைத்து, முடிவில் தன்னிடமே ஒடுங்குவதாகவும் காண்கிறான்.

ஆகையினால் எல்லாவற்றிற்கும் ஆத்மாவே காரணம். காரணத்தைக் காட்டிலும் கார்யம் வேறு அல்ல என்பதை உலகில் பார்த்திருக்கிறோம். மண்ணிலே தோன்றி மண்ணிலே இருந்து மண்ணிலே மறையும் குடம் மண்ணைக் காட்டிலும் வேறு இல்லை அல்லவா. பெயரும் உருவமும் தான் புதிதாக ஏற்பட்டதே தவிர அதே

மண்தான் குடமாக காக்கியளிக்கிறது. அதுபோல ஆத்மாவில் தோன்றி, அதிலேயே இருந்து ஆத்மாவிலேயே மறையும் பிரபஞ்சமும் ஆத்மாவைத்தவிர வேறு அல்ல. ஆத்மாதான் ப்ரஹ்மம். வியவஹாரதசையில் எத்தனையோ வேற்றுமைகள் இருந்த போதிலும் அத்வைத ப்ரஹ்மம்தான் உண்மையானது. (24)

(அவதாரிகை) கடைசியாக ப்ரஹ்மஸ்வரூபாநுசிந்தன முறையை சுருக்கிக் காட்டுகிறார்: -

सर्वज्ञोऽहमनन्तोऽहं सर्वेशः सर्वशक्तिमान् ।

आनन्दः सत्यबोधोऽहमिति ब्रह्मानुचिन्तनम् ॥ २५ ॥

ஸர்வஜ்ஞோ(அ)ஹமனந்தோ(அ)ஹம் ஸர்வேஸ: ஸர்வஸக்திமான் ।

ஆனந்த³: ஸத்யபோ⁴தோ⁴(அ)ஹமிதி ப்ரஹ்மானுசிந்தனம் ॥ 25 ॥

अहं	=	நான்,
अहम्		
सर्वज्ञः	=	எல்லாம் அறிந்தவன்,
ஸர்வஜ்ஞ:		
अहं	=	நான்,
अहम्		
अनन्तः	=	பரிச்சேதம் (எல்லை) அற்றவன்,
अनन्तः		
सर्वेशः	=	எல்லாவற்றையும் அடக்கி ஆள்பவன்,
ஸர்வேஸ:		
सर्वशक्तिमान्	=	எல்லாச் சக்திகளுடன் கூடியவன்,
ஸர்வஸக்திமான்		
अहं	=	நான்,
अहम्		
आनन्दः	=	ஆனந்தரூபி,
ஆனந்த ³ :		
सत्यबोधः	=	ஸத்தாகவும் சித்தாகவும் இருப்பவன்,
ஸத்யபோ ⁴ த ⁴ :		
इति	=	என்பது,
இதி		
ब्रह्मानुचिन्तनम्	=	ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தை அநுஸந்தானம்
ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்		செய்யும் முறை.

ஸகுணமான ஈசுவரனும் ஈசுவரனும் நிர்குணமான ப்ரஹ்மமும் நான்தான் என்று கூறுகிறார். எங்கும் இருந்து எல்லாம் அறிந்து, எல்லாச் சக்திகளுடன் எல்லா

வற்றையும் அடக்கி ஆள்பவர் ஈசுவரன். மாயையுடன் சேர்ந்த நிலையில்தான் இவை ஏற்படும். இவர் ஸகுண மூர்த்தி. இவரும் என்னைத் தவிற வேறில்லை. மாயை விலகிவிட்டால் மிஞ்சுவது ஸச்சிதானந்த ப்ரஹ்மம். அதுவும் நான்தான். இவ்வாறு ப்ரஹ்மானுசிந்தனம் செய்யவேண்டும். (25)

(அவதாரிகை) எது உண்மை, எது பொய் என்பதைச் சுட்டிக் காட்டுகிறார்: -

अयं प्रपञ्च मिथ्यैव सत्यं ब्रह्माहमव्ययम् ।

अत्र प्रमाणं वेदान्ता गुरवोऽनुभवस्तथा ॥ २६ ॥

அயம் ப்ரபஞ்ச மித்'யைவ ஸத்யம் ப்ரஹ்மாஹமவ்யயம் ।

அத்ர ப்ரமாணம் வேதா'ந்தா கு'ரவோ(அ)னுப'வஸ்ததா' ॥ 26 ॥

अयं	=	இந்த,
अयम्		
प्रपञ्चं	=	பிரபஞ்சம்,
ப்ரபஞ்சம்		
मिथ्यैव	=	பொய்யே,
மித்'யைவ		
अहं	=	நான்,
அஹம்		
सत्यं	=	உண்மையானதும்,
ஸத்யம்		
अव्ययं	=	அழிவற்றதுமான,
அவ்யயம்		
ब्रह्म	=	ப்ரஹ்மம்,
ப்ரஹ்ம		
अत्र	=	இந்த விஷயத்தில்,
அத்ர		
वेदान्ताः	=	உபநிஷத்துக்களும்,
வேதா'ந்தா		
गुरवः	=	ஆசார்யர்களும்,
கு'ரவ:		
तथा	=	அவ்வாறே,
ததா'		
अनुभवः	=	அநுபவமும்,
அனுப'வ:		

प्रमाणं

= பிரமாணம்.

ப்ரமாணம்

நாம் காணும் பிரபஞ்சம் முழுவதும் பொய். வாஸ்தவம் அல்ல. பொய் என்பதற்கு அடியோடு பிரபஞ்சம் இல்லை என்றே, அதனால் ஒரு காரியமும் நடைபெறுது என்றே பொருள் அல்ல. பிரபஞ்சத்தின் ஸ்வரூபத்தை நன்கு விசாரித்துப் பார்த்தோமானால், ஒருவிதத்திலும், அதாவது இருக்கிறது என்றே, இல்லை என்றே விளக்கிக் கூறமுடியாத நிலையில் இருப்பதால் உண்மையாக இல்லை, பொய் என்று தீர்மானிக்கிறோம். பிரபஞ்சம் பொய்யாக இருந்தாலும் அதனால் எல்லா வியவஹாரமும் நடைபெறலாம். உலக வியவஹாரம் நடைபெற பொருள் இருந்தால் போதும். அது உண்மையாக இருக்கவேண்டியதில்லை. கயிற்றில் தோன்றிய பொய்ப் பாம்பு பயத்தை உண்டுபண்ணுவதில்லையா. இது கயிறு என்று தெரிந்ததும் பாம்பு மறைந்து போவதுபோல் ப்ரஹ்மத்தை அறிந்ததும் பிரபஞ்சமும் மறைந்துபோய்விடும். அந்த ப்ரஹ்மம் ஒன்றே உண்மைப் பொருள். அதுவே ஆத்மா.

இந்த விஷயத்தை

'नेह नानास्ति किंचन' 'एकमेवाद्वितीयं' 'तत्सत्यं'

('நேஹ நாஸ்தி கிஞ்சன' 'ஏகமேவாத்விதீயம்' 'தத்ஸத்யம்')

முதலான உபநிஷத்துக்கள் நமக்குக் காட்டுகின்றன. இவைகளே பிரமாணம். உபநிஷத்துக்களின் மூலம் ஆத்மானுபவம் பெற்ற ஆசார்யர்களும் பிரமாணம். கடைசியாக அந்த ஆசார்யரின் உபதேசத்தால் அவரவர்களுக்கு ஏற்படும் ஸ்வானுபவமும் இதில் பிரமாணமாகும். ஆசார்யரிடமிருந்து உபநிஷத் மஹாவாக்யார்த்த உபதேசம் பெற்றால்தான் ஸ்வானுபவம் ஏற்படும் என்பதை இங்கு காட்டுகிறார். (26)

(அவதாரிகை) ப்ரஹ்மவித்தான பரமாசார்யாள் முன் சொல்லப்பட்ட பிரமாணங்களில் முன்றுவதான ஸ்வாநுபவத்தை விவரித்துக் காட்டுகிறார்: -

ब्रह्मैवाहं न संसारी न चाहं ब्रह्मणः पृथक् ।

नाहं देहो न मे देहः केवलोऽहं सनातनः ॥ २७ ॥

ப்ரஹ்மைவாஹம் ந ஸம்ஸாரீ ந சாஹம் ப்ரஹ்மண: ப்ருத³க் ।

நாஹம் தே³ஹோ ந மே தே³ஹ: கேவலோ(அ)ஹம் ஸனாதன: ॥ 27 ॥

अहं

= நான்,

अहम्

ब्रह्मैव

= ப்ரஹ்மமே,

ப்ரஹ்மைவ

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

न संसारी	=	ஸம்ஸாரி அல்ல,
न संसारि		
अहं	=	நான்,
अहम्		
ब्रह्मणः	=	ப்ரஹ்மத்தைக் காட்டிலும்,
ப்ரஹ்மண:		
न पृथक्	=	வேறு அல்ல,
न पृथक्		
न पृथक्	=	நான்,
अहम्		
न देहः	=	சரீரம் அல்ல,
न देहः		
तद्देहः	=	சரீரம்,
तद्देहः		
तद्देहः	=	என்னுடையது அல்ல,
न मे		
न मे	=	நான்,
अहम्		
सनातनः	=	எப்பொழுதும் இருப்பவன்,
सनातनः		
सनातनः	=	தனிப்பட்டவன்.
केवलः		
केवलः		

ஆத்மாவுக்கும் ப்ரஹ்மத்திற்கும் கொஞ்சமும் வேற்றுமை கிடையாது. ஆத்மாவே ப்ரஹ்மம். ப்ரஹ்மமே ஆத்மா. அக்ஞானத்தால் இரண்டாகத் தோன்றுகிறதே தவிர உண்மையில் தத்வம் ஒன்றுதான். உலக தர்மங்கள் ஒன்றும் ஆத்மாவுக்குக் கிடையாது. அக்ஞான நிலையில் பாமரன் தேஹமே நான் என்று நினைக்கிறான். கொஞ்சம் படித்து விவேகம் பெற்றவன் தேஹத்தைக் காட்டிலும் வேறாகத் தன்னைத் தெரிந்துகொண்டாலும் இது என் தேஹம் என்று அபிமானம் கொள்கிறான். ஞானி தேஹத்தை நான் என்றே, தன்னுடையது என்றே எண்ண மாட்டான். எப்பொழுதும் மாறுபாடில்லாமல் ஒரேமாதிரியாக இருப்பதும் பிரபஞ்சத்துடன் ஒட்டாமல் தனித்து நிற்பதுமான ப்ரஹ்மத்தையே நான் என்று நினைப்பான்.

(27)

(அவதாரிகை) மூன்றாவது பிரமாணமான அனுபவத்தைக் கூறி விட்டு முதலாவதான வேதாந்த பிரமாணத்தைக் காட்டுகிறார்: -

एकमेवाद्वितीयं वै ब्रह्मणो नेह किंचन ॥ २८ ॥

ஏகமேவாத்³விதீயம் வை ப்ரஹ்மணே நேஹ கிஞ்சன ॥ 28 ॥

(ப்ரஹ்மம்)

एकमेव = ஒரே பொருள்,

ஏகமேவ
अद्वितीयं = இரண்டு அற்றது,

அத்³விதீயம்
इह = இங்கு,

இஹ
ब्रह्मणः = ப்ரஹ்மத்தைக் காட்டிலும் வேறாக,

ப்ரஹ்மணः
किंचन = ஒன்றும்,

கிஞ்சன
न = இல்லை.

ந

एकमेवाद्वितीयं, नेह नानास्ति किंचन

(ஏகமேவாத்³விதீயம், நேஹ நானாஸ்தி கிஞ்சன)

என்பது உபநிஷத் வாக்யங்கள். தத்வம் ஒன்றுதான், இரண்டற்றது, ப்ரஹ்மத்தை காட்டிலும் வேறாக ஒன்றும் இல்லை என்பது இதன் பொருள். உலகில் பொதுவாக ஒவ்வொரு பொருளிலும் மூன்றுவித வேற்றுமைகளைக் காணலாம். மனிதனை எடுத்துக்கொள்வோம். ஒரு மனிதன் மற்றொரு மனிதனைக்காட்டிலும் வேறானவன். இது ஸஜாதீயபேதம். மனிதன் மரத்தைக்காட்டிலும் வேறானவன் என்பது விஜாதீய பேதம். மனிதன் ஒருவனானாலும் அவனிடம் கை, கால் முதலான பல வேற்றுமைகள் காணப்படுகின்றன. இது ஸ்வகதபேதம். இம் மூன்று பேதங்களும் எல்லாப் பொருள்களிலும் இருக்கின்றன. ப்ரஹ்மத்தில் இம் மூன்று பேதங்களும் இல்லை என்பதைக் காட்டவே

एकं

(ஏகம்),

एव

(ஏவ),

अद्वितीयम्

(அத்³விதீயம்)

என்று மூன்று பதங்கள் உபநிஷத்தில் காணப்படுகின்றன. ப்ரஹ்மம் ஒன்று என்பதால் அதுபோன்ற வேறு பொருள் இல்லை, அதாவது ஸஜாதீய பேதம் இல்லை என்று கிடைக்கிறது. 'இரண்டற்றது' என்பதால் விஜாதீய பேதம் இல்லை. என்று கிடைக்கிறது. ப்ரஹ்மத்தைக்காட்டிலும் வேறான இரண்டாவது பொருளே கிடையாது. 'ஒன்றுதான்' என்பதால் ஸ்வகதபேதம் இல்லை. அதாவது உடலில் பல வேற்றுமைகள் இருப்பதுபோல் ப்ரஹ்மஸ்வரூபத்தில் சிறிதும் வேற்றுமை இல்லை. அது

அகண்டம் என்று கிடைக்கிறது. மூன்றுவித வேற்றுமைகளும் அற்ற ப்ரஹ்ம தத்வம் ஒன்றே உண்மைப்பொருள். அதுவே ஆத்மா என்பதுதான் உபநிஷத் ஸித்தாத்தம்.

(28)

(அவதாரிகை) கடைசியாக ஆத்மானுபவம் ஏற்பட உபதேசம் செய்த ஸத்குருவையும் அநுக்ரஹம் செய்த ஈசுவர ஸ்வரூபத்தையும் அநுஸந்தானம் செய்வதுடன் தியான மார்க்கத்தைக்காட்டி நூலை உபஸம்ஹாரம் செய்கிறார்: -

हृदयकमलमध्ये दीपवद्वेदसारं

प्रणवमयमतर्क्यं योगिभिर्ध्यानगम्यम् ।

हरिगुरुशिवयोगं सर्वभूतस्थमेकं -

सकृदपि मनसा वै चिन्तयेद्यः स मुक्तः ॥ २९ ॥

ஹ்ருத³யகமலமத்⁴யே தீ³பவத்³வேத்³ஸாரம்

ப்ரணவமயமதர்க்யம் யோகி³பி⁴ர்த்⁴யானக³ம்யம் ।

ஹரிகு³ருஸிவயோக³ம் ஸர்வபூ⁴தஸ்த²மேகம் -

ஸக்ருத³பி மனஸா வை சிந்தயேத்³ய: ஸ முக்த: ॥ 29 ॥

यः

= எவன்,

यः

हृदयकमलमध्ये

= தாமரைபோன்ற ஹிருதயத்தில்,

ஹ்ருத³யகமலமத்⁴யே

दीपवत्

= தீபம்போல் ஒளியுள்ளதும்,

தீ³பவத்

वेदसारं

= உபநிஷத்தின் ஸாரமானதும்,

வேத்³ஸாரம்

प्रणवमयं

= ஓங்கார ஸ்வரூபமானதும்,

ப்ரணவமயம்

अतर्क्यं

= புத்தியால் ஊஹிக்கமுடியாததும்,

அதர்க்யம்

योगिभिः

= மனத்தை அடக்கிய யோகிகளால்,

யோகி³பி⁴:

ध्यानगम्यं

= தியானத்தால் அறியக்கூடியதும்,

ர்த்⁴யானக³ம்யம்

सर्वभूतस्थं

= எல்லாபிராணிகளிடமும் இருப்பதும்,

ஸர்வபூ⁴தஸ்த²ம்

एकं

= ஒன்றானதும்,

ஏகம்

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம்

हरिगुरुशिवयोगं	=	விஷ்ணு, ஆசார்யன், சிவன் இம்மூன்றும்
ஹரிகுருஸிவயோகம்	=	சேர்ந்ததுமான ப்ரஹ்மதத்வத்தை,
सकृदपि	=	ஒரு தடவையாவது,
ஸக்ருத்பி		
मनसा	=	மனத்தால்,
மனஸா		
चिन्तयेत्	=	தியானம் செய்கிறானே,
சிந்தயேத்		
सः	=	அவன்,
ஸ:		
मुक्तः	=	முக்தன்.
முக்த:		

இந்நூலின் ஆரம்பத்தில் 'நானே பரப்ரஹ்மம்' என்ற உறுதியான ஞானம் பெற்றவன் தான் 'முக்தன்' என்று முக்தனுடைய லக்ஷணத்தைக் கூறி ஞானம் உறுதிப்பட ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபத்தை அநுஸந்தானம் செய்யவேண்டிய முறைகளையும் விரிவாகக்காட்டி முடிவில் ஞானத்திற்கு ஸாதனமாக தியான யோகத்தை உபதேசிக்கிறார். எல்லா பிராணிகளிடமும் ஒரே ப்ரஹ்மதத்வம் விளங்குகிறது. அதை நம் புத்தியால் ஊஹித்துத் தெரிந்துகொள்ள முடியாது. மனத்தை அடக்கி இடைவிடாது தியானம் செய்தால்தான் அதை அறிந்து கொள்ளலாம். உபநிஷத்தின் தாத்பர்யம் இதில்தான். இதை தாமரை உருக்கொண்ட தன் ஹிருதயத்தில் ஜ்யோதி ஸ்வரூபமாக மனதால் இடைவிடாது சிந்திக்க வேண்டும். தன் ஆத்ம ஸ்வரூபமாக தியானம் செய்ய வேண்டும். தியானம் செய்பவனுக்கு சிவன் வேறு, விஷ்ணு வேறு என்ற வேற்றுமையோ, குரு வேறு, ஈசுவரன் வேறு என்ற வேற்றுமையோ சிறிதும் தோன்றக்கூடாது. சிவனாகவும் விஷ்ணுவாகவும் தோன்றும் தத்வம் ஒன்றே. அதே தத்வம் தான் குருமூர்த்தியாகவும் விளங்குகிறது என்று தியானிக்கவேண்டும். இவ்வாறு சிவன், விஷ்ணு முதலான எல்லா தேவதாமூர்த்திகளும் ஆசார்ய மூர்த்தியும் ஒன்று சேர்ந்த ஸகல ப்ரஹ்ம ஸ்வரூபத்தை இடைவிடாது தியானம் செய்து வந்தால் ஈசுவராநுக்ரஹத்தால் ஸுலபமாக ஞானம் பெற்று முக்தனாவான்.

இங்கு எல்லோருக்கும் உபயோகப்படும்படியான முக்யமான உபதேசத்தை ஆசார்யாள் காட்டியிருக்கிறார். சிவன், விஷ்ணு முதலியவை ஒரே பரப்ரஹ்மத்தின் லீலாமூர்த்திகள். அவர்களுக்குள் ஏற்றத்தாழ்வோ, வேற்றுமையோ சிறிதும் பாராட்டக்கூடாது. அத்துடன் ஈசுவரனைக் காட்டிக் கொடுத்த ஆசார்யரை ஸாமான்ய மனிதனாக எண்ணாமல் அவரையும் ஈசுவரனாகவே நினைக்கவேண்டும். இது முக்யமாக கவனிக்கத் தகுந்தது. (29)

ப்ரஹ்மானுசிந்தனம் முற்றிற்று.